

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 6.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA za četvrt godine iznosi za domaće preplatnike K 1.70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2.25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 lila. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Šamoboru
5. veljače 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za poštini redak u redakcijskom dijelu 20 il. u oglasnom 10 il. Za oglas, koji se više puta uvrćuje, daje se zaista popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Žiteljstvo u samoborskom kotaru.

Popisni materijal, koji su pregledali za to imenovani revizori, otposlani su na kr. zem. statistički ured. Prema svotnicima, koji su priloženi za svaku općinu napose, možemo danas javiti, da čitav samoborski kotar broji 27592 žitelja. Kad se znade, da je godine 1900. imao naš kotar 24957 žitelja, ukazuje se porast u posljednjem desetgodištu za 2635 žitelja, ili 10.5 posto. Povišica u broju žiteljstva pokazuje se u svjema općinama, osim u općini Samobor, gdje je broj stanovništva znatno pao. Što se vanjskih općina tiče, dobar je znak, da je pučanstvo brojem poraslo i usuprot znatnog seljenja našega seljaka u Ameriku i velikog broja otkazivanja uopće. Značajni, da se više cijenjene čitave zanimati brojevi podaci u čitavom našem kotaru donijet ćemo ih za sve općine isporodivši ih s rezultatom i rojenja prije minulih deset godina. Brojevi u zagradi naznačuju rezultate popisa godine 1900.

1. Upravna općina Samobor broji 2735 stanovnika; prije 10 godina 2847. Ukazuje se nazadak za 112 stanovnika. (Predloženi rezultat bio nam je prije javljen sa 2738, a sada je ustanovljen broj stanovništva sa 2735, dakle za 1 manje).

2. Upravna općina Sv. Nedjelja 3068 (3714), sa 244 više.

Brezje 263 (233)	Dol 187 (145)
Kerestovac 284 (453)	Sv. Nedjelja 378 (309)
Bešovoje 120 (—)	Novaki 350 (248)
Srimec 1146 (1021)	Rakinja 387 (316)
Brijeg 181 (97)	Orleje 372 (275)

3. Upravna općina Stupnik 3666 (3580), sa 338 više.

Belo 419 (366)	Leptavac 25 (27)
Bintec 148 (189)	Stupnik gor. 288 (307)
Ličin 334 (219)	Stupnik dol. 280 (291)
Remetec 391 (275)	Jalčovec 323 (303)
Demerja 688 (648)	Očivč 141 (137)

4. Upravna općina Sv. Martin 6085 (4929), sa 1100 više.

Dražič 277 (232)	Klata 270 (310)
Podvrh 289 (189)	Kodilica 473 (419)
Podčak 69 (69)	Sv. Martin 288 (172)
Galgovo 608 (516)	Podgradje 438 (403)
Pavučak 411 (307)	Radva 688 (303)
Harvan 380 (307)	Rabovljan 681 (747)
Dolac 61 (72)	Rakovinac 134 (112)

5. Upravna općina Podvrh 10228 (9633), sa 1075 više.

Brestovoje 379 (379)	Čardak 20 (107)
Bobovoje 84 (79)	Višnjava 118 (101)
Čerje 328 (375)	Štrnc 34 (47)

Kotari 149 (134)	Dubrava 83 (104)
Manjevas 126 (131)	Jazbina M. 259 (209)
Celine 193 (155)	Otruševac 227 (191)
Domaslovec 332 (315)	Vrhovčak 188 (187)
Farkaševac 321 (293)	Bregana 428 (441)
Gradna 270 (222)	Jazbina Vel. 133 (97)
Hrastina 218 (211)	Podvrh 470 (413)
Medsave 130 (125)	Kladje 353 (328)
Savračak 118 (78)	Mirnovec 12 (5)
Vrbovec 205 (164)	Rakovica M. 372 (350)
Bobovica 114 (115)	Rakovica V. 275 (257)
Sv. Helena 65 (54)	Slava gora 190 (176)
Klokočevac 315 (288)	Draganje selo 121 (119)
Lug 100 (127)	Gregoričbreg 277 (210)
Otok 323 (258)	Lipovec 247 (154)
Beder 193 (176)	Stanidol 208 (167)
Breganica 84 (68)	Slapnica 78 (75)
Orđaujci 215 (180)	Vratnik 82 (68)
Jarušje 212 (102)	Dragonoš 101 (75)
Javorek 137 (121)	Šipački-breg 106 (100)
Kostanjevec 73 (77)	Dražič 502 (72)
Bažič-breg 64 (44)	Mačkovec 419 (73)
Glušćić-breg 20 (12)	Melinje 101 (171)
Noršić-selo 182 (108)	Rude 458 (1108)
Soline 24 (29)	

Kako se vidi, upravna općina Sv. Martin najvećma je i rapidno porasla brojem svojih duša naime za 1100. Općina Podvrh ma da je prije 10 godina bila brojno gotovo još jednom veća, ipak nije dostigla jednaki brojevi porast, nego mu se tek približila. I općina Stupnik Hrv. prema Sv. Nedjelja razmjerno pokazuje veći porast.

Kod sela Molvice opaža se na oko nenaravan porast. No ovo dolazi odatle, što su u tom broju sadržane i rudine Srebrnjak i Mala Gorica, koje su prije 10 godina brojene u općini Sv. Nedjelja. Pod potonju općinu pripale su te rudine i nedavnom arondacijom, ali još nije zankruženje na licu mjesta uslijedilo.

Selo Čardak u općini Podvrh palo je brojem iz tako shvatljiva razloga, pošto je tamnija staklena prestala raditi. Još izbija povremeno neprirodan porast kod sela Mačkovec i Rude. Informirali smo se o tome kod općinskog poglavarstva podvrškoga, pa je tako saznali, da se to moglo zbiti samo uslijed toga, što su općinski povjerenici prije 10 godina drugdje pokušivali opsege sela nego čimešnji. Iznimno obimni broj ovih sela što pripadaju por. općini Rude pokazuje povremeno pravilan porast prema god. 1900.

ureda sastavio je verifikacioni odbor županije zagrebačke u sjednici od 30. siječnja imenik najjačih porezovnika skupština: godinu 1911. Ovamo su uvrćeni iz samoborskoga kotara: Levičar Ivan, trgovac i posjednik u Samoboru sa porezom od K 1405.42. Forko Franjo, župnik sa K 1261.16. — Klepach Milan pl., K 1193.83. — Reizer Franjo K 755.11. — Bilješka znači da je porez dvostruko zaručnat gledom na ustanove zakona od 5. veljače 1886 o ustroju županija.

Eventualni prigovori protiv svake sastavljenog imenika imaju se podnijeti do 10. veljače t. g.

Iz kr. kotarskog suda. Pošto je dosadašnji kr. kot. sudac, gosp. Dr. Milan Marković nastupio svoje novo službeno mjesto kao državni odvjetnik, povjerena je privremeno uprava ovdašnjeg kr. kotarskog suda gosp. Josipu Stančecu, kr. sudskom pristavu.

† Dr. Ljudevit Brodsky. 27. siječnja preminuo je u Zagrebu nakon dugotrajne i teške bolesti Dr. Ljudevit Brodsky, kr. županijski fizik pridijeljen zdravstvenom odsjeku kr. zem. vlade, u 60. godini života. Mrtvo tijelo pokojnika o blagoslovljeno je u nedjelju u Zagrebu, te prevezeno u Samobor, gdje je pohranjeno poslije podne u vlastitoj grobnici.

Pokojni Dr. Brodsky bijaše rodom Križevčanin, a svoje medicinske nauke svršio je u Beču. Službovao je više godina kao liječnik u Samoboru, Ogulinu i Varaždinu, otkuda je prije dvije godine premješten po vlastitoj molbi u Zagreb. Svuda, gdje je god službovao, ostavio je glas valjanog liječnika i požrtvovnog čovjeka. Tih i skroman, kakvi je bio, živio je samo za svoje zvanje i obitelj. Ostavlja udovicu, te sina Ljudevita. A oplakuju ga još i braća Aleksandar, ljekarnik i August, kr. financijski ravnatelj i kr. savjetnik u Bjelovaru. — Laka mu semija!

Svršetak prvog polugodišta bio je na pučkim školama 31. o. mj. Školska mladež je u srijedu pribivala k sv. misi, a poslije toga su joj podijeljene izvjesnice, da se tako mogu rodiniji uvjeriti o napretku svoje djece. Taj dan nije bilo u smislu, vladine naredbe školske obuke. — U petak je započelo drugo poljeće i nastavila se redovita obuka.

Kako da idemo na „Anineku zabavu“? Na pjev. društvo „Jeku“ upravljeno je već više upita od strane krasnog spola, kako da dodju t. j. u kakovoj toilet na tu zabavu. Bože moj dobri! u kakovoj drugoj, nego se ide usred ljeta u Anindol. Sva odijela ljetna, pače i šuširi od siame, kao u ljetu. Na upite, dali slobodno dodju u narodnim nošnjama, odgovaramo: čim više bude krasnog spola u narodnoj nošnji, to će slika cijele zabave biti ljepša i skladnija. Mnogo se gospode također sprema u seljačkom odijelu, a to je također za pohvaliti. Odbor molit, da se ne čini nikakov luksuz, sve neka je što jednostavnije. Zabava nosi ljetni karakter, pa tomu neka odgovara

Domaće vijesti.

Imenik najjačih porezovnika žup. skupština. Na osnovu iskaza poreznih

i tolieta. U dvorani bit će i model buduće piramide na „Tepcu“, a popinjati se na piramidu u salonskom odijelu, to baš ne bi najbolje izgledalo. Javljamo već unaprijed, da će kod piramide biti i jedan šator, gdje će lijepe gospodjice prodavati slatke kolače i dobru kapljicu, kako bi se posjetnici mogli okrepiti prije uspona na piramidu.

Borme bude veselo i fajn, pravo ljetno proštenje u zimi! U narednom broju „L.“ otkrit ćemo i opet koju daljaju tajnu od te zabave. Dakle još jednom: ljetna odijela ili narodne nošnje!

Školu za odrasle nepismene otvorilo je Društvo hrv. sveučilišnih građana za pouku analfabeta u podvrškoj školi u Samoboru, gdje će moći svatko, tko još nije imao prilike naučiti čitati i pisati za vrlo kratko vrijeme. Može se naučiti za 20 sati. Tko god dakle pozna kojega nepismenoga, neka ga dovede u pomenutu školu. Učenici se primaju i kasnije t. j. svakoga četvrtka i nedjelje.

Plesna škola Hrv. Sokola u Samoboru otvorit će se — ne bude li kakvih zapreka — oko 20. o. m. Svi oni, koji žele učiti plesati neka se prijave u trgovini br. Viktora Matote ili u brijačnici br. G. Žitkovića. Prinos bit će ustanovljen prema broju posjetnika plesne škole.

Molba na ljude dobra srca. Jedan naš odlični sugrađjanin šalje nam u ime oglednijih ptica ovu prošnju:

Kruta zima pritisnula; smrzavica i led na sve strane. Zapao snijeg u planini i nizini, te je nas gladne ptice pjevice natjerao u blizinu ljudskih stanova, da tražimo hranu od milih dobrih srdašca moleći: Smilujte se, pak nam dobacite koju mrvicu sa Vašeg kraj peći obiljem napunjenog stola, da se prehranimo, da radi glada ne skapamo od zime. Bit ćemo Vam zahvalne u vrijeme kad se pojave gusjenice i zarezanci, te druga gamad.

Smilujte nam se gladnim ozeblima, dobre dušice, dobacite nam Vašim nježnim darežljivim ručicama koju mrvicu, koje zrnce za hranu. Branite nas i Vi gospodo od oblasti, da nas surova okrutna čeljad ne dužne ne hvata, ne muči, ne ubija i ne tamani.

Za sva ova dobročinstva, ovime Vam se kao i uredništvu Samoborskog lista za uvrštenje ove naše žalosne prošnje, već u naprijed zahvaljuju:

Sjenice, žutovoljke ševe, škripci, zebe juravčice i sve ostale korisne ptice i pjevice.

Samoborska željeznica. Povodom vijesti, da bi se imao u dogledno vrijeme obustaviti sav promet na samoborskoj željeznici, upravnica je kr. kotarska oblast u Samoboru dopis na općinska poglavarstva Samobora, Podvrha i Sv. Nedjelje, čije je žiteljstvo najvećma kod toga interesirano. U popisu se ističu, da bi uputno bilo, da sva tri zastupstva stvore zaključke te se obrate na preuz. g. bana i na ministra trgovine u Budim Pešti sa zamolbom, da u slučaju obustave prometa na našoj željeznici, preuzme ovu državu u vlastitu režiju. Savjetuje se i izaslanje deputacije, koja bi lično predstavku predala i stvar zagovorila. Deputaciju je voljan o svome trošku predvesti u Zagreb i Budim-Peštu g. Dr. Horvat, a općine bi imale da namire putni trošak svojih načelnika.

Rasprava glede odcjepljenja por. opć. Domaslovec. Kot. predstojnik g. Milan Kijačec vodi rasprave na licu mjesta gledom na zamolbu žitelja por. općine Domaslovec za odcjepljenje od sadašnje matične općine. Preslušanje je donada obavljeno za sela Hraštinu, Farkaševac, Domaslovec, Vrbovec i Medsava. Svi općinari izjavljuju, da su za odcjepljenje. Oni su uvjereni, da će osnutkom nove općine uređivanje teći lakše i brže, i da će se uslijed jedinstvenog interesa sviju općinara podignuti gospodarstveno i financijski stanje nove općine. Gledom na mjesto, gdje bi bilo sjelo općine, traže žitelji iz Hraštinu, Domaslovca i Farkaševca, da to sjedište bude bezuvjetno u Farkaševcu. Njihova je namisao bila iz-

najprije, da opć. ured prigrade k novoj školi, pa kad im je voditelj rasprave objasnio, da to s više razloga nije moguće, odlučili su, da u Farkaševcu podignu novu školu. Oni drže, da bi ih gradnja došla samo na 4000 K, jer misle zgradu podići radnjom u naravi.

No drugojačijeg su mišljenja žitelji iz Vrbovca. Oni izjavljuju, da su bezuvjetno za to, da se sjelo općine odredi u Vrbovcu a u tu svrhu da se prekupi kuća gg. Ostakovića i Kiršnera, koji traže za nju svotu od 10 000 K. Što više, pomenuti općinari ističu, da će odustati od svoje molbe za odcjepljenje, ako bude sjedište općine drugdje, a ne u Vrbovcu. Usuprot ovih izjavljuju žitelji iz Medsava, da je njima svejedno, gdje će biti općina, glavno je, da bude što jeftinije. Daju doduše prednost Vrbovcu pred Farkaševcem, ali od toga ne čine ovisnim svoju jasno istaknutu želju, da se što prije odcjepe od Podvrha.

Kako danas općinari podvrški plaćaju 78 postotni općinski i 10 postotni školsko-građevni namet, uvjereni su svi dosad preslušani žitelji, da bi kod osnutka nove općine jeftinije prošli, ali kad i to ne bi bilo, oni ipak ne odustaju od svoje molbe za odcjepljenjem.

Ostala sela por. općine Domaslovec nijesu još preslušana, ali će biti još tijekom ove sedmice.

Veteranski ples, koji je bio na Sviječnici u gornjim prostorijama kod „Grada Trsta“ uspio je lijepo. Posjet je bio prilično dobar, ples oduševljen i izvanredno živahan. Svirala je domobranska glazba iz Zagreba vršno i neumorno. U 11 sati započela je tombola, a poslije nje ples se jednako ustrajno nastavio do zore. Čist prihod ove zabave namijenjen je bolesničkoj blagajnici društva. Na ulaznici, preplatama i tomboli unišla je svota od 372 K 70 fil.

Nadjen. Na trgu, na strani uz trg. zgradu, nadjen je jedan ključ. Tko ga je izgubio, neka se prijavi u tiskari našega lista.

Koliko ima obrtnika u Samoboru. U iskazu obrtnika, što je bio tiskan u posljednjem broju našega lista pogrešno su su izostavljeni klobučarski obrtnici, kojih ima u Samoboru 3. Broj obrtnika pojedine grane izlazi nešto manji, nego faktično jest. Uzrok je u tome, što u iskazu općine svaki obrtnik dolazi samo jedamput i sa jednim obrtom, dok faktično ima veći broj i takovih koji vrše i po dva i tri obrta. Toliko radi razjašnjenja onima, koji su se za stvar posebice zainteresovali.

Tržne cijene u Samoboru. Naše će cijenjene čitače jamačno ugodno iznenaditi skrišaljka pod gornjim naslovom, što je donosimo na drugom mjestu u današnjem broju našega lista. Za gospodarstva, kućanicu, za svakog tko se zanima našim javnim prilikama bit će od interesa ovo naše izvješće o tržim cijenama, što ćemo ga odošle donositi redovno. Nema namjeće da zanimanje za nje biti kod naših vanjskih pretplatnika, koji pogotovo žele, da saznađu tržne cijene i prilike u svom rođenom mjestu. Nadamo se dakle pouzdano, da će ova novost u našem listu radosno pozdraviti svi, koji žele, da su točno i na vrijeme informirani o cijenama živih proizvoda, te o svjema promjenama koje nastupaju na našem tržištu.

Zatvorenje prometa sa ovijazom. Velika je šteta po općinu, što su obustavljeni tjedni sajmovi u Samoboru. Budući da je silnava u šap dosada konstatovana samo u nekoliko sela opć. Sv. Martina, a u Novcima se nije dalje razbila, držimo da bi se održavanje sajma moglo dovesti bez svake pogibli. Apelujemo na naše kot. oblasti, da u tom pogledu nešto čine, da se tako odvrati osjetljiva šteta od općine i općinara.

Utrodjena puška. Oružnička postaja u Obrežu prijavila je, da je Ivan Tončić iz Sv. Klara utrao na lietu željez. strelara Franje Sušina pušku dvocjevnu ostražu. Kasnije je ustanovljeno, da je tu pušku prisvojila Lepčička i prodala Tončiću. Prijavi se kr. kot. sudu.

Uzbuna na vetru. Seljaci iz Velike Rakovice došli su prijaviti u Samobor, da gori kuća seljaka Čitarovića. Vatrogasci su odmah pohitili na lice mjesta, ali su mogli ustanoviti samo to, da se upalio dimnjak.

Broj porođaja, smrti i vjenčanja u god. 1910. U kotaru samoborskom i to:

1. U župi Samobor rodjeno je 369 djece, umrlo 260 osoba, vjenčano 57 parova.
2. U župi Sv. Martin Pod Okićem rodjeno 290, umrlo 168, vjenčano 42.
3. U župi Stupnik rodjeno 158, umrlo 83, vjenčano 15.
4. U župi Sv. Nedjelja rodjeno 203, umrlo 109, vjenčano 29.
5. U župi Kotari rodjeno 31, umrlo 29, vjenčano 2 para.
6. U župi Rude rodjeno 100, umrlo 64, vjenčano 11.
7. U župi Noršić selo rodjeno 74, umrlo 28, vjenčano 7.

Silnava i šap u Končići pojavila se u tri dvorišta. Okuženje cijelog sela obavljeno je 30 siječnja t. g.

Umrli u Samoboru od 22. do 29. siječnja:

- Juro Tkačić, poljodjelac 74 god., Taborec br. 2, od staračke nemoći.
- Hamiltarpl. Fraunsperger Hadersdorfski, vele posjednik, 75 god., Podolje (Gornji kraj, br. 20) od upale pluća.
- Andjela Dragar, učiteljica, 36 god., Rambergova ulica br. 29, od tuberkuloze pluća.
- Marija Gabrek, posebnica, 70 god., Trg. Leopolda Salvatora, od upale potrbušnice.
- Ana Fresl, kći poljodjelca, Stražnička ulica br. 15, od tuberkuloze.

Poziv na pretplatu. Sve naše cijenjene pretplatnike uljudno umoljavamo, da izvole obnoviti svoju pretplatu za I. četvrt ove godine.

Ujedno molimo sve dužnike, da izvole namiriti stari dug. Svima, koji nam nijesu do 10. pr. m. j. podmiriti pretplatu za lanjsku godinu, obustavili smo daljnje odušiljanje lista.

P. n. trgovce, obrtnike, gostioničare molimo, neka nas podupru oglasima, za koje računamo najumjereniju pristojbu. Za višekratno uvrštenje daje se povrh toga još i zlatan popust.

Uprava „Samoborskog lista“

Društvene vijesti.

Hrv. Sokol u Samoboru održao je dne 29. siječnja svoje redovito godišnju glavnu skupštinu, kojoj je prisustvovalo 29 izvršujućih članova. Nakon posredova starijine br. Jarotovića izvješće je u odsutnosti, tajnika vođa br. Hečić o postojanju društvenoga odbora. Blagajnik br. Matola predložio je društvene račune za minulu godinu. Ukupni prihod je bio K 820-82, rashod K 820-87. Društvena imovina vrijedi K 681-95. — Vođa br. Hečić izvješće je o tekućem postojanju društva. Predložio je uslijed utrova u vlastitom osobnom imanju u vjenčanjem upočeli tek u ožujku listopada, ipak su članovi podvratili sav materijalnu nadležnost onaj, što se je nadobrovoljno prebrišom društvenoga sada osamostalio. Kao osobita okolnost ističe da je društvo u br. Jarotića, koji je s vrlo povoljnim uspjehom vršio predsjedničku dužnost u Zagrebu, došlo strahovito očišćenje u slučaju (kolovoz) što je kupljen glavni vijek, sa uplatom društva sa istovjetnom plaćom.

Poslije predloživanja, koji moglo je društvo poboljšati val. za javnoj vijesti dne 28. prosinca 1910. Osim toga je društvo dobilo godišnje prihode 31000 u lietu obilica, a što je ostalo i sa ostalim stvarima u Zagrebu, Brijuni, Čitluk i Šibenik. — Spomeni i osamostalio društva, koji upućuju vrlo dobro.

Na temelju tih izvješća moljemo je društva jednoglasno upućujućim strom

odboru. te se prešlo na izbor novoga odbora. Starješinom izabran je po šestu put br. dr. Juratović, a u odbor br. Hrčić, Hudoklin, Jurčić, Matota, Mibelčić Jos., Paar, Razum, Saurer i Žitković.

U eventualijama izneseno je više prijedloga, te je odlučeno nahaviti fanfare, osnovati još ove sezone plesnu školu i ustrojiti odjel za tjelesnu vježbu gospođica. Za provedbu ovih zaključaka brinut će se osim upravnog odbora još i posebni pododbori, koje je skupština izabrala.

Skupština „Lovačkog kluba“. Prošle nedjelje održao je „Lovački klub“ svoju redovnu sjednicu, te je na njoj odlučeno, da se glavna skupština kluba sazove za danas, 5. o. m., u 2 sata poslije podne. Dnevni red skupštine je ovaj: 1. Pozdrav predsjednikov. 2. Izvještaj tajnikov. 3. Apsolutorij starom odboru. 4. Izbor novog upravljačkog odbora. 5. Eventualija.

Umjesto člana pok. Mirona pl. Praunspbergera imade se primiti drugi zakupnik, čije primiče ovisi o prijehu članova utemeljača.

PROSVJETA.

Fran Hrčić: „Velika žrtva“. Drama u četiri čina. Knjižarska cijena 2 K. Sa sadržajem nove drame Hrčićeve, što je izašla u edicijama Društva hrv. književnika, upoznali su se naši čitatelji već u posljednjem broju „S. L.“ Šiže je Hrčić obradio vrlo pomnjivo, s puno dramske snage i jakog efekta. Psihološka motivacija svuda mu je potpuno uspjela. Stvar se čita sa zanimanjem i napetošću, pa će bez sumnje i na daskama imati lijep uspjeh. Jezik je čist i pravilan.

Knjiga ima sliku autorovu i piščevu autobiografiju, pisanu zanimivim i originalnim načinom.

Čestitamo g. Hrčiću na njegovom najnovijem djelu, kojim je i opet dokazao, da je vješt dramatičar, te da je u njem nesamo neospornog snažnog talenta, nego i prastojane volje i žive ambicije za knjiž. stvaranje.

Knjigu preporučujemo najtoplije i našim čitateljima.

Dür-Sübert: Borimo se dok je vremena! Ovu popularno pisanu knjižicu, koja ima da narod uputi o štetnim, upravo kobnim posljedicama, kojima radja prekomjerni uzitak alkohola, izdao je zbor franjevačkih bogoslovaca „Duns Scot“ u Zagrebu. U njoj se jasnim primjerima ilustrira žalosa slika onih, što su se podali alkoholizmu, te se u zgodnoj formi latinskih priča iz života šti čitača predobiti za stvar i odvratiti od užitka alkohola. Takih primjera ima u knjizi 42, a ovim toga 23 slike. Na koncu nalaze se i slike raznih organa u zdrava čovjeka i alkoholičara. Knjizi, koja zavredjuje pažnje, te može živo i odlučno koristiti u borbi protiv alkoholizma kao boćajne pogibli, cijena je samo 50 fl., a naručuje se kod zbora franjevačkih bogoslovaca u Zagrebu.

Šport.

Utrka na ručnim saonicama u Piješivici.

Kao što g. 1908. tako je i 22. pr. m., samo sa prošlim razlikom priredio Hrv. savez športski klub natjecanje na ručnim saonicama na Piješivici.

Natjecanje je priredio za prvenstvo Hrvatske športski klub (S. L.), te u njemu učestvovali su i drugi klubovi i pojedinci iz okolice (S. L. i drugi klubovi).

Samo prva od sedam do osamdesetih (1200 m.) bila je po uvjetima H. S. L. i drugi klubovi, a ostalo po uvjetima S. L. i drugi klubovi.

Te su tri natjecanja održana u Piješivici, a u njima učestvovali su i drugi klubovi i pojedinci iz okolice.

brojno društvo zadržalo vraćajući se sa Piješivice u Samoboru, te se tada posebnim vlakom otputilo u agreb, pa bismo se, ako nam je loše stalo do prometa sa strancima, mogli upitati: zašto toliki sanjkači polaze na Piješivicu, kad imaju bliže prilike u Samoboru, a i sveže sa Zagrebom su mnogo bolje. Upitavši se kod sanjkača izjaviše nam iskreno, da bi oni tu priliku u Samoboru izrabili, ali se nitko tamo ne brine, da im bude bilo u čemu na ruku, bilo da im i najmanje uređi kakovo sanjkaliste, t. j. da barem ralicom prodju preko puta kada snijeg padne, bili bi zadovoljni. Ako nam je dakle na srcu, da svratimo taj promet u zimi k nama to pozivljemo interesirane, da u tom pogledu barem nešto učine, a držimo da bi u tom pravcu bio prvi pozvan naš športski klub „Šišmiš“. (Domaći klub je i učinio prvi korak na Sviječnicu priredjenjem utrke na Dugavi, kako na drugom mjestu izvješćujemo. Ured.)

Kako čujemo kani mjesto Piješivica urediti onu cestu samo za sanjkaliste. — a kad se publika tamo nauči, onda će svi pokušati biti prekasni. Poduzmimo zato shodno dok je vremena, pa pozivljemo zato sve pozvane faktore, da se late posla, a sigurnar će biti tada veći promet u Samoboru.

Utrka na ručnim saonicama na Dugavi. Na Dugavi, vrlo prikladno uređenom sanjkalistu nedaleko Moivica, bilo je na Sviječnicu neobično živahn. Ovdajni športski klub „Šišmiš“ priredio je utrku na ručnim saonicama, za koja se pokazalo opće zanimanje. Iz Zagreba bio je u vanredno lijepom broju zastupan H. A. S. K., a napose su se brojno isticali gospodje i gospodjice, oduševljene prijateljice toga športa. Utrka je započela u tri četvrti na 2 sata, pa se sanjkalo bez prekida do 5 sati. Natjecali su se iznajprije pojedinci, onda po dvojica. Rekord je postigao g. Somogyi m. l., koji je stigao na cilj za 58 sek., kod dubla su i na cilju g. Uimanski i gđjica. Anič, koji se stigao za 1 minutu. Osobito iznamicijom se isticala u vožnji gđjica, Dean. U utrci pojedinaca odnio je treću nagradu član „Šišmiša“ g. Milan Švarič, koji je trebao do cilja 1 m i 2 sek. Uveče su se podijelile nagrade u klubskim prostorija „Šišmiša“ kod „Grada Trsta“, te se razvila među sportskim drugovima ugodna zabavica. Vlakom u 6 sati vratili su se zagrebački izletnici — kući, pa je i na našem kolodvoru sve vrvilo od sanjkača.

Oko uređenja sanjkalista ide posebna zahvala gg. Domca od H. A. S. K. i Švariča od „Šišmiša“. Lijep uspjeh ove prve utrke na Dugavi, jamočno će potaći klub „Šišmiš“, da priredi još koju utrku ove sezone.

Gospodarstvo.

Slinavka i šap počta se pomalo i u našem kotaru širiti. Dosada su zaražena tri sela. Pomajprije se pojavila u Klakama, zatim u Novacima, a prije nekoliko dana također u Končići. Ova će se bolest po svoj prilici za najkraće vrijeme pojaviti i u drugim selima.

Slinavka i šap spada među najprijepljivije bolesti životinja. Dostatno je, da putem prodje jedna bolesna životinja, pa će ostale zdrave životinje, koje prolaze istim putem, na slinavci i šapu oboljeti.

Bolest mogu prelijeti ljudi, sve vrste životinja, što i putem najraznovrsnijih predmeta. Radi ove velike prijeljivosti uvode svatkošta države razne pričuvice i druge mjere. Slinavku i šap kod goveda obična su bolest prerodni. Najglavniji znakovi su ovi:

U mladih goveda cijedi se mnogo slina, a na grudi nastaju čirugi i veći mjehuri, koji se postepo otvore i na tim se mjestima izvije rosa. Ujedno obole životinje do nogu, i te mjestu i povri papira. Na slinavku i šapu obole ne samo goveda, već također ovce, ovce i koze. Naravno, da su svi simptomi životinje prvenstveno jednaki, ali u mladih životinja, najprije se vidi

omršave. Kod sadašnje naravi pošasti, kako kod nas u zemlji hara, pogiba obično sisa-juća telad, dok starija goveda bolest prebole. Poznato je, da su u nekim zemljama ljudi na ovoj bolesti oboljeli. Radi ovog svojstva bolesti, kao i poradi velike prijeljivosti, potrebno je, da svaki, koji dolazi u dodir s bolesnim životinjama, bude što oprezniji.

Budući da uslijed širenja slinavke i šapa trpi najviše promet s papkarima, nastoji se tu bolest, dok imade izgleda, ograničiti strogo na jedno ili dva dvorišta. Nije li ovo moguće, ili ako se bolest pojavi u jednom selu u više dvorišta, tad se sva ostala goveda (osim teladi) cijepe. Cijepjenje ostalih zdravih goveda od velike je važnosti i koristi, za što ranije otvorenje prometa, te se u tom opaža veliki interes ovoga načina brzog suzbijanja pošasti — mimo n. pr. da u Samoboru obole pomajprije u jednom dvorištu goveda, još ova ne ozdrave, obole već u drugom dvorištu, pa s vremenom u trećem, četvrtom i t. d. Na taj se način vuče bolest kroz tjedne i mjesec, za koje vrijeme svekoliki promet s papkarima spava. Da se tome preduzetne, jednostavno se cijepe sva goveda u mjestu, bolest nastupi u jedno vrijeme kod svih goveda, te opet iza kratkog vremena pošasti nestaje. Na taj je način svrha postignuta, jer se za mnogo kraće vrijeme promet otvoren.

Samoborske tržne cijene

(5. veljače 1911.)

		U tržnima	
		od	do
Vino	1 hl	48—	80—
Pšenica	100 kg	19—	20—
Raž	100 kg	15—	16—30
Ječam	100 kg	14—	15—
Zob	100 kg	15—	16—
Kukuruz	100 kg	12—	15—
Sijeno	100 kg	6—	—
Slama za stelju	100 kg	3—60	4—
Bratno 0	1 kg	—40	—48
1	1 kg	—36	—38
2	1 kg	—34	—35
3	1 kg	—33	—34
4	1 kg	—32	—33
5	1 kg	—31	—32
6	1 kg	—30	—32
7	1 kg	—	—
8	1 kg	—	—
Krah	1 kg	—28	—40
Govedina	1 kg	1—40	1—60
Teletina	1 kg	1—60	1—80
Svinjetina	1 kg	1—60	—
Mast	1 kg	2—40	—
Slanina	1 kg	1—80	—
Kapus	1 glava	—10	—15
Korun	1 vagan	4—	4—50
Sir	1 kg	0—60	3—
Mlijeko	1 litar	—20	—24
Vrhnje	1 kg	—80	1—
putar	1 kg	1—20	1—60
Jaja	1 kom.	—08	—07
lanje	1 kg	—05	—08
Orasi	1 kg	0—40	—30
Drva	1 kvat	30—	32—

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

Harnim srcem zahvaljujemo ovime svemkolikom cijenjenom građanstvu, koje je našu milu kćerku, odnosno predragu sestru, šurjakinju i tetku

ANGJELU DRAGAR

sprovelo k vječnome počitku. Blagodarnim od srca gđjicama, djevkama, ml. učiteljstvu, školskoj mladeži, te svima, koji su oduž zaslužne pomoćnice vijecima otkin.

Naposl hvala g. Bogumilu Tonju, koji se je za pokopavanje u istrenim i toplim rječima opravdao nad otvorenim prekrasim vječnim grobom.

Svjeta mila doberi Bog plati!

ANGJELU DRAGAR

Dobrovoljna prodaja.

Dvije kuće u Samoboru, Starogradska ulica br. 1 i 3 sa vrtom i gospodarskim zgradama, veoma prikladno i sa potpunim uredjajem za tjeranje kožarskog obrta, jedna oranica, najprikladnija za gradilište, jer se nalazi u mjestu Samoboru, i vinograd sa pivnicom u Plješivici, porezna općina Desinec, na lijepom položaju i na glasu radi izvrsnog priroda — prodaje se.

Ova je dobrovoljna prodaja odredjena iz obiteljskih razloga, uz veoma povoljne uvjete, jer nije nužno cijelu kupovninu odmah isplatiti. Svi gruntovni ulošci mogu se zajedno, ili pak svaki pojedini za sebe posebno kupiti.

Kupci koji žele kupiti, mogu se radi prodajnih uvjeta obratiti usmeno ili pismeno na gospodju Paulu udovu Skendrović Samobor, Starogradska ulica br. 1.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovackom rogu.“

Novo i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantra restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprijeti „Međunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što se prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim nezastatim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 80 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnosno posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Koliko prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do kraja studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
4. za upis osobe u dobi od 81—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.

Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te mali posmrtni prinosi koji iznose:

sub 1. spomenute uplatine iznose 2 K.	
2.	3.
3.	5.
4.	8.

Sjedište zadruga „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 59) Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudb. stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljnje upute podijeljuje odmah ravnateljstvo.

„Međunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.
Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.
Brojovni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Stan

sastojeći iz 3 sobe te nuzgredne prostorije u Rambergovoj ulici br. 36 iznajmljuje se.

Kameni ugljen

po 2 K po mtrc dostavlja u kuću

Makso Škarek

trgovina specijalne robe, Trg Leop. Salvatora.

Suho bukovo gorivo drvo

dobije se u trgovini E. Presečkoga.

Opće poznata Osječka MARIJINA MAST

rabi se uspješno protiv pjege, mađalje za učvršćanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić K 1—

1 mali lončić K —70

Salje se pouzdaćem i to najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Majki Božij pomoć.
Ivana Govorkovića,
ODJEK 1, Slavonska.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici M. KLEŠČIĆA.

Eduard Presečki

javića ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4—

50 kg. po K. 2—

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Kupnja

za

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

KAISER-OVE

prсне karamele

sa tri omerike

5900 svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnika u Samoboru.

Javna zahvala.

Svemu p. n. gradjanstvu kao i sl. korporacijama, koji su našeg milog i nezaboravnog supruga, oca, odnosno tasta i djeda gosp.

HANKARA pl. PRAUNSPERGERA Haderdorfskoga

do hladna groba sprovell, vijencima mu grob okitili ili nam inače pružili utjehe u našim teškim bolima, bila ovim izrečena najdubija zahvala.

Tugujuća obitelj.

Lječilište u Samoboru

zaved sa fizikalnom terapijom

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti goraki kraj sa ugodnom klimom. Moderno uredjenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji sa ugljičnom kiselinom, masaža, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, fango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dišalnih i probavnih organa, te bolesti izmjenene tvari. — Bolnici primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na „Upravu lječilišta u Samoboru“.